

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1626**

§. 1.

<urn:nbn:de:hbz:466:1-45802>

tionem quidam nullam praefat; mordet autem & pungit corpus: ut sic discat spiritui esse subiectum, remoueatque ab aspectu, auditu, & gustatu, quicquid potest, habens illaxare. Et quoniam haec mortificatio multa complectitur ad nostrum hoc constitutum spectantia, de illic agemus in subiectis capitibus.

CAPUT. VII.

HUMILITAS CONFERT AD CVSTODIAM CASTITATIS QVÆ OB OCCULTAM superbiam facile perit. Adseruntur aliqua documenta ad utramq; virum coniugandam.

PRIMA eorum, qui Castitatem fattam rectam custodire volunt, cura & solicitude esse debet, ut profundas in humilitate, propriæq; imbecillitatis cognitione radices iacent, & à Dei protectione dependeant: absque cuius auxilio ac fauore nō poterit illa illæsa custodiri, ita enim Salomon dicit: *A scui, quoniam aliter non possemus esse continens, nisi Deus det;* & hoc ipsum erat Sapientia, scive causa esset hoc donum. In quibus verbis duplex continetur cognitio: altera Fidei quæ omnibus Christianis est communis, qua credunt, & fatentur, continentiam esse donū Dei, & sine eius auxilio, se non posse horrendis cōtinuisq; tentationibus resistere, quibus illa oppugnatur: & sūt nichilominus aliqui, qui ex occulta superbia, oblitii eius, quod fide credunt, nimium suis viribus fidunt, maximamq; fiduciam in sua industria ponunt: ac securos reputant, existigantes, quamvis tententur, se non vincendos: & gloriantur inaniter in suis actionibus, delestantur, quod magni ab alijs fiant, & propter sua facta laudentur. Humiles autem supra fidei cognitionem aliam adhuc iacunt profundorem, à dono Sapientie prouenientem: qua interius sentiunt, & manibus quasi palpant Nihilum, quod ex te ipsis habent; ac dependentiam, quam in omni re bona, & præcipue in Castitate, quæ adeò est atdua, à Deo habent; suis viribus plane diffidunt, totamque fiduciam suam in gratia diuina collocant. Semper bunt, nunquam se reputant securos, nolunt ex suis victorijs honorem aut gloriam; sed soli Deo eam tribuunt. Ex quo prouenit, vt Dominus noster, cuius est proprium (vt ait Scriptura) *c superbus resistere, humiliis autem dare gratiam,* complacēs sibi, in hac humilitate, copioſa valde eis auxilia largiarunt ad Castitatem conservandam; quæ denegat superbis præsumentibus, & confidentibus sibi ipsis: quos permittit turpiter labi, vt experientia discant exiguae vires, quibus pollent.

§. I.

Preclarè hoc explicat S. Gregorius in illa verba: *Iob: a quis docet nos super iusta terra: & super volucres cœli erudit nos: certū, inquit, est, spiritus humiliatę, & carnis castitatē mutuò se cōseruare.* Et superbia solet luxuriæ seminari: D.N. permittente, vt qui tanquā aues per æra se extollunt, decidat in carnalitates instar iumentorum terre, quēadmodū euenit Götibas, de quibus ait Apostolus, quod ppter eorū superbia, b' tradidit illos Deus in desideria, cordis eorum, in immunditiam, & in passiones ignominia. Et de Israelitis dixit C.

M. 2

scas,

profunda
humilitas
castitatis
fatuos ne-
cessaria.
a Sap. 8.21.

Occulta
superbia a-
liquos vana
gloria subij-
cit.

Humiles
suis viribus
diffidunt.
b Iob. 4.6.

c 1. Petri. 5.

I.
a Iob. 35.10.
Lib. 26. mo-
ral. cap. 33.
Superbia
luxuria se-
minarium,
b Rom. 1.24

Quando deficit humilitas deficit castitas.
d Job. 10. 16

**d 2. Reg. 11. 3
c Pron. 22.
14. & c. 23.
7.**

f Job. 12. 18.

**z.
Genus luxuria aliud
carnis aliud
cordis.**

**Deu. 10. 16
1. Petri. 13**

seas, quod spiritus fornicationis erat in medio eorum, ut eis dominare cuperet: Gangania Israel apparebit in facie eius: hoc insinuans, quod occulta superbia esse se prodiderit in publica fornicatione: quia interior animæ tuor pridij ad faciem eorum. Quare nullus eorum, qui sanctè vixerunt, & tandem dedidit se vitio carnis, existimet, se tunc superatum, Quando manifesto aliquo peccato superbia apparuit; sed potius sibi persuadeat, quod tunc vicit ea quando spiritus latenter intumuit. Quod si repente Castitas, ad senectus usq; conseruata, perit id euenit, propterea quod humilitas, quæ in iuuuen illam custodiebat, euanuit. Hæc S. Gregorius, quod iucunda quadam simitudine confirmat ex eo, quod S. Iob Deo dixit: d propter superbiam quæ si capies me, in aliquibus, inquit, regionibus capitur leena hoc modo: sed magna fouea in via, qua illa est transiit, ex parte superiori lata, ex inferiore angusta: in ea ponunt ouem aliquam, ut leena transiens deiciat se in ueam, ut ouem deuoret, unde postea non potest exire. Ita Dominus nos aliquos in specie sanctorum superbiam & arrogantiam permittit occurrere illis occasionem aliquam, in qua in appetu carnalis sua passionis fesse praetent, & in eahæscent, ita ut re ipsa experiantur, nec vires se habere, ut illo luto emergant; nee unquam habuisse, ut non laberentur: nisi Deus eas dedit. Quemadmodum euenit Davidi Regi: quem, ob occultam quam superbiam, permisit in huiusmodi foueam cadere, occurrente illa casione, quæ vidit, d Bethsabee: & in ea immersus mansit ultra decem mensa eo euentu veritatem comprobans illius sententia spiritus sancti: e fons funda est meretrix, & putens angustus, aliena: cui iratus est Dominus, incidit in me quæ sententia hoc significat, quod qui in hanc foueam incidit, aliquid ferit, Deum ad iram prouocans: in cuius paenam talem lapsum permittit. hoc est peccatum superbie, & arrogantie, ob quam idem Sanctus ait, sol Deum f Baltheum Regum dissoluere, generosum scilicet cingulum, quod Castitatis donum, & præcingere sine culpe carnalis: donec tuam miteriam imbecillitatem agnoscant. Dicitur autem Deus huiusmodi baltheum dissoluere, non quod deneget auxilia ad vincendam tentationem sufficientem fed copiosiora & efficaciora, quæ, cū humiles & grati es, eis largiebantur.

Ex His Sanctus Gregorius educit duo genera luxuriarum: alteram carnis, quæ castitatem corruptit; alteram cordis, quæ de ipsam et Castitate gloriatur: & deo amittitur. Quare, ut Castitas integrè consuetur, aduerlus utranguili xuriæ est decertandus: & mortificādus etiā affectus inanis gloria, qui oriuntur ex eo, quod carnis luxuriæ quis mortificauerit, iuxta illud Moysis: g circumcidite preputium cordis vestri, voluit enim dicere, qui iam circumcidisti præputium carnis, eius vitia mortificantes: circumcidite nunceiam præputia cordis, ortificantes superbias & arrogantes cogitationes; h succidentes (vixit Petrus) non solū corpore vestrum, sed etiā lumbos mentis, cingulo humili Castitatis.

Hoc ipsum confirmat S. Augustinus dicens primam pugnam eorum, qui desiderant Continentiam, esse debere contra Dæmonis suggestiones, instigantis ad multum sibi ipsis tribuendum & fidendum: nam tunc certam imminere truiam, & lapsum in illam imprecationem Jeremias dicentis: *i maledictus homo, qui confidit in homine*: qui enim in se ipso confidit, in homine cōfidit; ideo quæ erit maledictus: quia permittere Deus, turpiter labi, ut plānè perspiciat, quām parūm possit: si quidem quantumvis sint excellentes, ut vocari possint k Dñi, & filii, excelsi: si tamen Deus eos deferat, interibūt, quasi miserrimi; & cadent, sicut Angeli mali. Bene id nouit, qui in abundantia sua dixit: *l nō monebor in eternum: sed mox aduertit, voluntatem Dei præstare virtutem decori & sanctitati, quam in se videt*: at nam statim atque Deus faciat suam ab eo auerterit factus est conturbatus, & mutatus. Per medicinalem Prouidentiam (ait S. Aug.) paululum desertus est à Rectore; ut per exitialem superbiā defereret ipse Rectorem: agnoscens ex lapsu suo, se non posse solūm sanctitatem seruare, quam habebat. Ex quo infert Cassianus: apertum indicium proxime obtinendi donū Castitatis esse, non sperare illud ex sua sola industria; & singulare esse de luxuria victoriam, non fidere proprijs viribus ad eam vincendā; sed eam à diuina misericordia sperare, & recurrere continuae suis orationibus ad Dominum qui potest illā dare. Et quamvis hæc fides (ait ipse) videatur facilis: non tamen est Tyronibus minus difficilis, quā ipsam castitas. Nā statim atq; aliquā in se ipsis puritatis particulā, aut tentationum victoriā aduertunt, erumpunt insultus aliqui superbis, quasi existimantes, ob suas diligentias se illam obtinuisse. Nam (ut S. Gregorius ait) difficile est homini nō credere esse à se, quod videt & experitur in se, quam tamē difficultate, si viceris vivacitate fidei illustratae, meditatione ac luce calesti, & experientia lapsuum alienorum: liberabit te Dominus à lapsibus proprijs; & magna experieris auxilia, quæ tibi ad optatam puritatem consequendam dabit.

DOMINA NOSTRA QUE quantumuis preciola sit Virginitas non inueniet coram Deo gratiam, nisi coniunctam habeat humilitatem: utriusque enim coniunctio- ne beatissima Virgo Domina nostra adeo copiosam inuenit, ut in eiusdem Dei matrem propriae fuerit electa. Ut perpendit SANCTUS Bernardus graibus hisce, & utilibus verbis, quibus utramque virtutem inter se confert. Pulchra, inquit, permixtio virginitatis & humilitatis: nec mediocriter placet Deo illa anima: in qua & humilitas comedat Virginitatem, & virginitas exornat humiliatem. Audis Virginem: audis humilem. Si non potes Virginitatem humiliare, imitare humilitatem Virginis, laudabilis virtus virginitas: sed magis necessaria humilitas. illa consulitur, ista precipitur. De illa dicitur: qui potest capere capiat; de ista dicitur: nisi quis efficiatur sicut parvulus esse, non intrabit in regnum celorum. Potes denique sine Virginitate salvati: sine humilitate non po-

3.
Lib. de Con-
tin, cap. 4.

33
 i Jerem. 37,5
 Primaten.
 ratio da-
 monia est
 multum
 sibi fidare.
 k Psal. 81,6.
 l Psal. 29,7.
 Lib de Con-
 tinem. c. 14.
 Collat. 11,6.
 15. C. 16.
 Non fidare
 sibi vittoria
 est contra
 luxuriam.

d 22
s 22
it 22
T 22
n 22
b 22
o 22
l 22
i 22
r 22

4.
Homilia.
super Missus
eff.
Virginitas
sine humi-
litate ingra-
cet eff. Deo.

m Ijata vlt.
 " Super humiliem spiritus suu Domini requiescit
 " n Pro. 30. 5

tes; potest, inquam placere humilitas, quæ Virginitatem deplorat amissione humilitate autem audeo dicere; nec virginitas Mariæ placuisse nisi quem, inquit, requiescerit spiritus meus nisi super humilem, & quietum? super humilem dixit; non super Virginem. Sitigit Maria humilis non esset, super spiritus sanctus non requiescisset: neque eius virtute conceperet. Relpet inquit, humilitatem ancillæ suæ Deus, potius, quam Virginitatè. Et si placet ex Virginitate, tamen ex humilitate concepit, unde constat, quia etiam, placaret virginitas, humilitas procul dubio fecit. Quid dicas Virgo superbe? Maria Virginem se oblita, gloriatur de humilitate: & tu neglecta in militate, blandiris tibi de virginitate. Quanto honorabilior es ex singulari munere Castimoniae: tanto tibi maiorem iniuriam facis, quod eius in decorem fædas permixtione superbias. Alioquin expedit tibi virginem esse: quam de Virginitate insolescere. Non omnium quidem est Virginitas multò tamen paucorum est, cum Virginitate humilitas. Si igitur Virginem te in Maria non potes nisi mirari; stude humilitatem imitari: & sufficit tibi Quod si & virgo & humilis es; quisquis es, magnus es. Hæc S. Bernardus quibus præstantiam ostendit permixtionis virtus que huic virtutis, quo rara occludunt duarum filiarum nisi sanguisuga, dicentur semper: affer, affer. Ne ut idem Sanctus dixit, nec anima vanitate; neque caro voluptate satiatur. A humilitas intercipit insatiabilem vanitatis appetitum; & virginitas & castitia reprimit inlatiabilem voluptatum desiderium. Quare utraque animam disponit atque exornat, ut Rex cœlestis eam dignetur in sponsam acceptare.

§. 11.

HUMILITAS hæc præcipue seruanda & ostendenda est in aliquibus, qui tutum valde faciunt thesaurum Castitatis. Primum est, ut summo secreto tibi soli serues castitatem: ut nullo verbo, quod vanitatem aliquam aut ostentiam sapiat, aut inane desiderium ostendat, quod propterea in honore habeti velis, illam prodas. Thelaurus enim adeo pretiosus, ut tutus sit, occultus esse debet: quare inaniter illum ostentans, occasionem præbet Dæmonibus, eum deprædandi. Mirabilis casum refert S. Greg. Turonensis de duobus coniugib[us], qui voto se obstrinxerant perpetua Virginitatis. Vxore autem mortua, vir coram multis dixit: gratias tibi ago Domine, quod quemadmodum Virginem hanc mihi in vxorem dedisti: etiam Virginem reddo. Et tunc exor defuncta oculos aperuit, dixitque subridens: vir Dei, ne prodas nostrum secretum cu[m] te nullus interroget. Voluit. n. illi dicere: attende, quod occulta alias virtus, non sit absq[ue] necessitate manifestanda, ut conservati possit. Memor esto, te virum esse; tuaque, Castitatè in medijs innumeris periculis versari, quibus non poteris illam eam seruare, nisi humilitate tectam. Sed rarius ad huc & admirabilius fuit exemplum, q[ui] Cassianus refert, de quodam rustico, qui

I. Castitas se crebro seruanda.
 Lib. de Gloria Confess. 6.32.
 " virtus occultula non est sine necessitate manifestanda.
 Collat. 17.